

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318201108
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4318201108.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Mýtna 48, P.O. BOX 205, proti žalovanému: K., zast. Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., so sídlom Bratislava, Šumavská 3, IČO: 36 856 592, o zaplatenie 8.141,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 15. novembra 2018, č. k. 12Csp/26/2018-108, takto

rozhodol:

Odvolací súd v konaní pokračuje s právnym nástupcom žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu v týchto častiach vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.420,85 eura s 8,05% ročným úrokom z omeškania od 09.05.2015 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie o zaplatenie 720,48 eura zastavil. Zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82,28%, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších zmien a doplnkov platných v čase uzavretia zmluvy. Späťvzatie žaloby odôvodnil v zmysle § 144, § 145 ods. 1, 2, § 146 ods. 1 CSP majúc za to, že žalobca pred otvorením pojednávania zbral žalobu späť v sume 720,48 eura a preto konanie zastavil. Ďalej v odôvodnení uviedol, že v predmetnom konaní nebol spor o tom, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 21.6.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010. Na daný zmluvný vzťah sa tak vzťahujú predpisy Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. z dôvodu, že ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky. Žalobca pri poskytnutí úveru uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Keďže v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver upravený v zákonoch o spotrebiteľských úveroch, bolo povinnosťou súdu pristúpiť k skúmaniu predmetnej zmluvy z pohľadu dodržania podstatných náležitostí zmluvy uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy. Žalovaný namietal, že predmetná zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 a predmetný úver tak považoval za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca sa v tejto námietke žalovaného nevyjadril, avšak pred otvorením pojednávania vo veci samej zbral žalobu späť v časti zmluvného úroku ako aj v časti poplatkov, v ktorej časti o čiastočnom späťvzatí žaloby súd konanie zastavil. I v

prípade, že by súd mal za to, že neboli splnené obligatórne náležitosti zmluvy a súd by ako predmetnú otázku vyhodnotil, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobca by mal nárok na zaplatenie reálne poskytnutého úveru, ktorá skutočnosť opäť nebola sporná. Povinnosťou žalovaného tak bolo zaplatiť žalobcovi výšku reálne poskytnutého úveru vo výške 7.810 eur, ktorá skutočnosť tiež nebola sporná. Žalobca zaplatil len sumu 389,15 eura, ako vyplýva aj z prehľadu splátok, ktorú výšku čiastočného plnenia žalovaný vôbec nerozporoval.

2. Žalovaný v priebehu konania a z opatrnosti aj v odpore proti platobnému rozkazu, v ktorom namietal ďalšie skutočnosti, žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že nárok žalobcu považuje za premlčaný. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca z dôvodu porušenia povinnosti zo strany žalovaného vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a to dňa 17.3.2015, v ktorej výzve na predčasné splatenie zostatku úveru (čl. 27) uviedol, že i napriek predchádzajúcim upomienkam, žalovaný neuhradil dlžnú pohľadávku banky z titulu zmluvy z poskytnutého úveru. Zároveň vyzval žalovaného na predčasné splatenie zostatku úveru v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Uvedená výzva sa žalobcovi vrátila ako nevyzdvihnutá s dátumom uloženia na pošte dňa 23.3.2015 s dátumom vrátenia žalobcovi dňa 17.4.2015 (čl. 7-28). Žalobca pred vyhlásením predčasnej splatnosti zostatku úveru vyzýval žalovaného na zaplatenie neuhradených splátok úveru, a to výzvami zo dňa 24.11.2014, 29.12.2014 a 26.1.2015, na ktoré výzvy žalovaný nereagoval. Preto mal za to, že v danom prípade bol dodržaný postup zo strany žalobcu pred vyhlásením predčasného splatenia zostatku úveru, ako vyplýva z predložených upomienok s tým, že žalovaného upozornil na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní ako je uvedené v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, z ktorého vyplýva, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo určené. Súd sa tak nestotožňuje s vyjadrením žalovaného, že žalobca tento zákonný postup nedodržiaval a z tohto dôvodu mal súd za to, že žalobca si nárok uplatnil v 3 ročnej premlčacej lehote, keďže žalobca predčasnú splatnosť vyhlásil dňa 17.3.2015 a žaloba bola podaná na súd dňa 12.3.2018, teda pred uplynutím 3 ročnej premlčacej lehoty.

3. Súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 7.420,85 eur a to od 9.5.2015, kedy sa dostal žalovaný s plnením do omeškania, s poukazom na výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru, podľa ktorej bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie zostatku úveru v lehote do 7 dní od doručenia výzvy, ktorá sa žalobcovi vrátila ako nedoručená v odbernej lehote na poštovom úrade a ktorá bola žalobcovi vrátená a teda žalobca sa dostal plnením do omeškania uplynutím odbernej lehoty na poštovom úrade 18 dní + 7 dní lehota na plnenie, t.j. od 9.5.2015 a to v zmysle citovaného ustanovenia § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. s tým, že žalobca správne vyčíslil aj úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne, nakoľko uvedený zmluvný vzťah vznikol pred 31.3.2013 tak, ako správne špecifikoval a uplatnil žalobca.

4. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil v zmysle § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 zák. č. 160/2015 - Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a vzhľadom na skutočnosť, že žalobca zavinil zastavenie konania vo výške 720,48 eura z uplatnenej výšky nároku 8.141,30 eura, vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu, priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 82,28 %, o ktorej výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

5. Proti tomuto rozsudku, v jeho vyhovujúcej časti, podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie podal z dôvodov § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f a h/ CSP. Považuje rozsudok z materiálneho hľadiska za nepreskúmateľný, i keď je zhmotnený na 8. stranách. Neboli naplnené ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. Súd neuviedol, prečo a ako sa vyrovnal v priebehu konania s obranou žalovaného prezentovanou v písomnej podobe a zároveň aj na vytyčenom pojednávaní. Napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a právne posúdenie premlčacej doby je arbitrárne. Má za to, že premlčacia doba 3 roky nezačína plynúť od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ako sa domnieva žalobca a súd, ale už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Žalobca vo výzve na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 17.03.2015 neuviedol, pre nezaplatenie ktorej alebo ktorých konkrétnych splátok vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Z okolností prípadu aj s poukazom na § 53 ods. 9 OZ však muselo ísť o nesplnenú splátku zročnú ešte v roku 2014 a potom premlčacia doba musela uplynúť už v roku 2017. Z prehľadu splátok vyplýva, že posledná splátka bola zaplatená dňa 15.11.2015, avšak už pred týmto dňom žalovaný dlhšiu dobu neplatil a predposledná splátka bola zaplatená ešte dňa 25.09.2014. Ak by išlo o splátku zročnú dňa 13.12.2014, je dávno nárok žalobcu premlčaný. Znalosť konkrétnej splátky, pre nezaplatenie ktorej žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť však nie je potrebná a to z dôvodu, že muselo ísť o splátku splatnú ešte v roku 2014 a keďže

žaloba bola podaná v roku 2018, je nárok žalobcu premlčaný. Ďalej namietal, že nie je uvedený ani spôsob, akým sa započíta splátka úveru na istinu a akým spôsobom na úroky, teda absentuje spôsob, akým sa úroková sadzba uplatňuje v prípade konkrétneho zmluvného vzťahu. Ak by súd dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobca by mal nárok na sumu, ktorá sa vypočíta ako výška poskytnutého úveru: 7.810 eur mínus peňažné sumy, ktoré žalovaný zaplatil. Podotýkal, že otázkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti sa nemusel súd vôbec zaoberať, keby správne žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu premlčania nároku.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné. Výrok, ktorým bolo konanie zastavené pre absenciu odvolania nadobudol právoplatnosť.

7. V priebehu odvolacieho konania došlo zo strany žalobcu k podaniu, došlému na Krajský súd v Nitre dňa 16.10.2019, k oznámeniu o prevzatí zastúpenia a návrh na zmenu na strane žalobcu. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 19.08.2019 došlo k postúpeniu pohľadávky zo strany žalobcu na subjekt Intrum Slovakia s.r.o. Poukázal na § 88 ods. 1, 2 CSP. Intrum Slovakia týmto prejavil súhlas na vstup do konania namiesto pôvodného veriteľa spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s.

8. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

9. Nakoľko došlo k postúpeniu pohľadávky, dňa 19.08.2018 bolo potrebné postupovať v zmysle § 80 ods. 1, 2, 3 CSP.

10. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 13.03.2018, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplata sumy 8.141,30 eura spolu s 8,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 7.420,85 eura od 09.05.2015 do zaplata.

11. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný so žalobcom uzatvorili dňa 21.06.2012 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej bol žalobcom žalovanému poskytnutý úver vo výške 7.810 eur s lehotou splatnosti 120 mesiacov s počtom splátok 120, dátumom prvej splátky dňa 13.07.2012 a poslednej splátky dňa 13.06.2022, výška úrokovej sadzby 14,90% ročne s mesačnou anuitnou splátkou vrátane poistného v sume 131,44 eura, z toho mesačná splátka poistného činila 6,33 eura. Z uvedeného úveru žalovaný zaplatil sumu 389,15 eura, s čím sa stotožnil aj samotný žalobca. Súd prvej inštancie sporom dotknutú zmluvu, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok, posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu a aplikoval na takto založený záväzkový vzťah normy Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania rozhodol napadnutým rozsudkom.

12. Posudzujúc prejednanú vec vzhľadom k vyššie uvedenému rozboru odvolací súd dospel k záveru, že i keď sporom dotknutá zmluva je zmluvou úverovou, na ktorú dopadá tretia časť Obchodného zákonníka, je tiež zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva, a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a Zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nepochybne je totiž zmluvou typovou, uzatvorenou medzi veriteľom, ktorý bol podnikateľom a predmet konania sa týkal jeho podnikateľskej činnosti (dodávateľ) a žalovaným ako spotrebiteľom, ktorý nemal možnosť jej predformulovaný obsah ovplyvniť a teda pri vzájomnej kontraktácii bola zjavná faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Za danej situácie tak na právne vzťahy strán sporu je dôvodné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj pokiaľ ide o posúdenie premlčania.

13. Podľa § 100 ods. 1 OZ, sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

14. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 OZ).

16. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. I keď vychádzajúc z platnej právnej úpravy dlžník je v zásade povinný plniť celý dlh jednorazovo, dohodou dlžníka a veriteľa, alebo rozhodnutím súdu môže byť založené i plnenie dlhu v splátkach. Pri splnení v splátkach ide vlastne o dvojakú dobu splatnosti, keďže jednak je stanovená doba plnenia (splatnosti) jednotlivých splátok a súčasne je určená i splatnosť celej pohľadávky. Ak dlžník plnil v splátkach, nezaplatenie jednej alebo viacerých splátok v čase ich splatnosti nespôsobuje bez ďalšieho splatnosť celého dlhu. Každá zo splátok totiž predstavuje samostatný dlh, ktorý veriteľ môže samostatne uplatňovať na súde. Súčasťou podmienok splatnosti jednotlivých splátok môže byť i určenie, že pre nesplnenie niektorej splátky je veriteľ oprávnený žiadať celý zvyšok pohľadávky naraz (§ 565 OZ). Ide tu tak o podmienenú výhodu splácať dlh v splátkach, ktorá spočíva v tom, že dlžník dodrží splátky. Ak dlžník nedodrží dohodu o včasnom splnení dohodnutých splátok alebo súdne rozhodnutie o povolení splátok, stráca výhodu splátok za predpokladu, že veriteľ požiadala o zaplatenie celej pohľadávky, resp. nezaplateného zvyšku pohľadávky naraz. Uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky je v právomoci veriteľa, ktorý toto právo môže, ale nemusí uplatniť. Stratu výhody splátok musí veriteľ dlžníkovi oznámiť, prípadne i uplatniť na súde podaním žaloby. Splatnosť celej pohľadávky tak nenastala priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu. Toto svoje právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok je časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ust. § 565 OZ o strate výhody splátok je modifikované vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach od 01.11.2008, kedy nadobudol účinnosť zák. č. 379/2008 Z.z. tak, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Pokiaľ ide o premlčanie splátok platí, že premlčacia doba tu začína plynúť osobitne vo vzťahu ku každej splátke odo dňa jej splatnosti a premlčacia doba ohľadne celej pohľadávky v prípade straty výhody splátok začína plynúť odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené a odvolacím súdom načrtnutých hľadísk však súd prvej inštancie v prejednávanej veci nepostupoval. Svoje vyhovujúce rozhodnutie síce založil na aplikácii § 101 a § 103 OZ, ktoré sa presadia pri posudzovaní nárokov zo spotrebiteľských zmlúv, o ktorý prípad ide i v tomto konaní, avšak jeho záver, že nedošlo k premlčaniu nároku uplatňovanému žalobcom z dôvodov predkladaných prvoinštančným súdom, nemožno považovať za správny. Jeho tvrdenie, že premlčacia lehota začala plynúť odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňom 17.03.2015, pričom žaloba bola podaná na súd 12.03.2018, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby, je nesprávne. S ohľadom na to, že bola konštatovaná prvoinštančným súdom nepremlčateľnosť pohľadávky, je tento názor v rozpore s uvedenou platnou právnou úpravou.

20. V tomto smere odvolací súd musí prisvedčiť odvolacím námietkam žalovaného, že premlčacia doba, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť od jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z toho jednoznačne vyplýva, že premlčacia doba tri roky nezačína plynúť od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ako sa mylne domnieva žalobca a prvoinštančný súd, ale už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pretože to tak zákonodarca explicitne uviedol v Občianskom zákonníku.

Zároveň žalobca vo výzve na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, zo dňa 17.03.2015 neuvádzal pre nezaplatenie ktorej, alebo ktorých konkrétnych splátok vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Týmto sa prakticky nezaoberal ani súd prvej inštancie.

21. Odvolací súd sa teda v plnej miere nestotožňuje s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie, že premlčacia doba práva žalobcu uplatneného žalobou začala plynúť odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Nie je ani konštatované, pre ktorú splátku žalobca zosplatnil predčasne úver poskytnutý žalovanému. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhá veta osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený.

22. Pre bezpečný záver o tom, či došlo čo i k čiastočnému (ne)premlčaniu nároku žalobcu, v danom prípade je však potrebné prioritne ustáliť deň, kedy došlo k zosplatneniu dlhu žalovaného, t.j. k uplatneniu práva žalobcom v zmysle § 565 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky je viazané na splnenie nasledujúcich podmienok: a) možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, b) dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti, c) veriteľ požiadava dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, resp. v súlade s § 53 ods. 8 OZ. S ohľadom na svoje právne závery sa však súd prvej inštancie vecou z tohto pohľadu nezaoberal a v nadväznosti i na dojednania úverovej zmluvy v spojení so všeobecnými obchodnými podmienkami, tieto skutočnosti ani nehodnotil. Až po ich dôslednom posúdení bude môcť následne prijať záver o tom, či došlo k premlčaniu pohľadávky uplatňovanej žalobcom v konaní a v prípade negatívneho zistenia k posúdeniu jej dôvodnosti. Zároveň svoje rozhodnutie i odôvodní tak, aby toto bolo súladné s ust. § 220 ods. 2 CSP, keďže odôvodnenie preskúmaného rozsudku požiadavky na riadne odôvodnenie nespĺňa pre absenciu úvah vo vzťahu k počiatku plynutia premlčacej lehoty, aj s ohľadom na námietky vznesené žalovaným v jeho odvolaní.

23. Podľa ustálenej právnej teórie súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať (§ 132 ods. 1 CSP). Predmetné ustanovenie stanovuje aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Zásadne na stranách sporu leží iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Totožné následky postihujú tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) po doplnení dokazovania a následného posúdenia zhora naznačených zásadných otázok vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležitým zákonom zodpovedajúcim spôsobom odôvodní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).